

Ett tumtryck skyddar mot stroke

Just nu har ungefär 100 000 personer i Sverige förmaksflimmer utan att veta om det. I framtiden kan de bli möjligt att hitta dem och erbjuda behandling för att förebygga stroke och andra komplikationer.

TEXT ÅSA BOLMSTEDT

Johan Engdahl letar efter dolt flimmer.

Ett tumtryck några sekunder om dagen kan rädda dig från stroke. Just nu pågår en studie där forskarna testar om de kan upptäcka förmaksflimmer genom screening med EKG. Hälften av alla 75- och 76-åringar i Stockholms och Hallands län, 13 000 stycken, mäter sitt EKG med ett tumtryck två gånger om dagen i två veckor. Informationen skickas sedan via mobiltelefon till forskarna. Ytterligare lika många 75- och 76-åringar utgör kontrollgrupp.

– Vi hoppas att studien kommer att visa att vi kan hitta en stor andel av dem med tyst förmaksflimmer genom screening. I en pilotstudie upptäckte vi att sju procent hade flimmer utan att veta om det. Genom att behandla dem med blodförtunnande medicin minskar risken för att de får stroke med upp

till 70 procent, säger Johan Engdahl, överläkare på medicinkliniken vid Hallands sjukhus.

Han hoppas mycket på möjligheten med screening i framtiden. Särskilt om den kombineras med fler specialistmottagningar för förmaksflimmer.

– Där tror jag att den största vinsten ligger, att vi verkligen lyckas ta hand om de patienter vi hittar eller som redan har en känd diagnos, säger Johan Engdahl.

MED FLER TYPER av läkemedel och större kunskap om hur man med andra metoder kan behandla förmaksflimmer ökar möjligheten att skraddarsy behandlingen och att låta patienten vara med i beslutet.

– När jag började arbeta med det här för tio femton år sedan hände det aldrig att patienter tog upp frå-

gan om blodförtunnande behandling, men det gör de i dag.

FRAMTIDEN ÄR förhoppningsvis inte så avlägsen. Screeningstudien blir klar om fem år, allt fler flimmermottagningar öppnar runt om i landet och forskare har visat att behandling av förmaksflimmer är kostnadseffektivt.

Även om Johan Engdahl tycker att det är dystert att bara hälften av dagens flimmerpatienter får adekvat blodförtunnande behandling och att tusentals strokefall skulle kunna undvikas i Sverige varje år, så ser han positivt på morgondagen.

– Förmaksflimmer börjar få ökad uppmärksamhet på flera nivåer och vi lär oss mer och mer. Det känns tilltalande att vi i större utsträckning kommer kunna förebygga, snarare än behandla stroke. ●